འཛིན་བྱེད་པ། [It] causes the [mistaken] conceptions of transmigrators to be overcome. {PU} ▪ ལྷག་བསྟལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཛིན་པར་བྱེད། Day by day, the two [kinds of] sufferings overwhelm people in the world. {A4C}

ཆོམས་ཤིག ▫ *prec.* to vanquish ▸ བ་ཀ་བ་ཀ་ཞེས་པ་ནི་ཆོམས་ཤིག་པའོ། "*Vaha vaha*" [means] "Vanquish!" {PU}

COLLOC.:

ཀུན་ཏু་འཛིན་པ། ཀུན་ཏু་བཅོམ། ཀུན་ཏু་གཞོམ། ▫ to be all-destroying ▪ *(samanta-nir-√han): {GST} *samantanirghāta*

ངེས་(པར་)འཛིན་པ།[1] ངེས་(པར་)བཅོམ། ངེས་(པར་)གཞོམ། ▫ to decisively conquer ▸ སྡེ་དང་བཅས་པའི་བདུད་ཆུས་ངེས་བཅོམ་ནས། ··· Having decisively conquered [the demon] Māra together with his hosts, ...

ཉེར་འཛིན་ཉེར་བཅོམ། ཉེར་གཞོམ། ▫ to be diseased ▪ *(upa-√han): {PV} upaghāta* ▸ དེ་ཡིས་ཉེར་བཅོམ་ལས་སྐྱེས་བཤད། [They] are explained in these [terms as] produced from disease.

ཆུས་པར་འཛིན་པ། ཆུས་པར་བཅོམ། ཆུས་པར་གཞོམ། ▫ to conquer utterly ▸ ཞི་གནས་རབ་ཏু་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་ཆུས་པར་འཛིན་པ་ The afflictions are utterly conquered by means of special insight thoroughly conjoined with calm abiding. {Tok}

རབ་(ཏু)འཛིན་པ། རབ་(ཏু)བཅོམ། རབ་(ཏু)གཞོམ། ▫ to utterly crush; to overcome; to thoroughly vanquish ▪ *(pra-√mṛd): {SPU} pramardana (= rab tu 'joms); {Negi} vinihatya; prabhañjayitvā* ▸ ལུ་སྡེ་གས་ཆོག་ཆུས་ཐམས་ཅད་རབ་བཅོམ་སྟེ། ··· Having utterly crushed the assembled heretics, ... ▪ དྲང་པོའི་བདུད་རྩི་འོད་དཀར་འཕྲོས་པ་ཡིས། ཕུན་པའི་སྣང་མེད་རབ་ཏু་གཞོམ་པར་བྱོས། May the darkness of falsehoods be thoroughly vanquished by the radiating white light of the nectar of justice.

2. to break up; to destroy ▫ *{BCA} ghnanti; {DVS} bhittvā* ▸ བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བགའ་བ་ན··· When destroyed or separated into individual parts by the mind, ... {Gön} ▪ རྫ་བྱམ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན··· When a clay pot is broken with a hammer, ... {Gön} ▪ རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཛིན་མས། Like an enemy, [they] destroy their own happiness. {BCA} ▪ འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས། ··· Having destroyed, with vajra[-like] exalted wisdom, the twenty lofty peaks of the mountain of views regarding the transitory collection [of aggregates], ... {DVS}

COLLOC.:

ངེས་(པར་)འཛིན་པ།[2] ངེས་(པར་)བཅོམ། ངེས་(པར་)གཞོམ། ▫ to definitely be destroyed ▪ *(upa-√rudh): {SiS} uparudhyate (= nges par 'joms par 'gyur)* ▸ ཚེའི་འདུ་བྱེད་ནི་ངེས་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ན། ··· When the compositional factors [supporting this] life will definitely be destroyed, ... {SiS}

3. to pluck off; to plunder; to rob; to carry off ▫ *(ud-√dhṛ): {KD} uddhartum* ▸ ཉིན་གུང་ཉི་མས་གདུངས་པ་ཡི། །གླང་པོ་དག་ནི་མཚོར་འཇུག་པ། །ཉི་མའི་ཟླུགས་ཀྱར་པདྨ་ཆུས། །གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། I think that the elephant, who is tormented by the noonday sun, entering the pond wishes to pluck off the lotuses who are the consorts of the sun. {KD}

SEE ALSO ཆོམ།

འཛོལ། III འཛོལ། འཛོལ།

to form a depression; to sag; to hang down

རྗེ། V བརྗེས། བརྗེ། རྗེས།

to exchange; to change ▸ ངེས། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ། These ought to be exchanged as self and other. {BCA} ▪ ཐྲི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཙ་བ་ནས་བརྗེས་པ། The social system was